

Številka: 122-51/2021-5-40/30/04
Datum: 9. 2. 2022

Zadeva: Poročilo o realizaciji Strategije za varstvo starejših v MOK za obdobje 2020-2024 za leto 2021

Dne 18. 2. 2019 je župan Mestne občine Kranj s sklepom št. 122-4/2019-7-47/04 imenoval Komisijo za varstvo starejših v Mestni občini Kranj (v nadaljevanju Komisija). Komisijo sestavljajo predstavniki različnih organizacij, in sicer: Janez Černe - podžupan MO Kranj (predsednik Komisije), Tanja Hrovat - vodja Urada za družbene dejavnosti MOK (namestnica predsednika), Nadja Gantar - direktorica Doma upokojencev Kranj, Mateja Šmid - direktorica Ljudske univerze Kranj, Mirjana Česen - direktorica Varstveno delovnega centra Kranj, Lili Gantar Žura - direktorica Zdravstvenega doma Kranj, Bojan Križaj, Center za socialno delo Gorenjska, Štefan Kadoič - Forum starejših SD, Zvonka Krančan – DeSUS, Marjan Potrata - RKS, Območno združenje Kranj, Zora Žitnik Martinc - Medgeneracijsko društvo z roko v roki, Sonja Gregorič - Društvo upokojencev Kranj, Vlasta Juršak - vodja projektov Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj, Manja Vovk – MOK, Maja Pritekelj Brus, MOK
Komisija je imela v letu 2021 1 sejo.

Za čimbolj celovito skrb za starejše, z namenom ohranjanja kakovosti življenja ter zagotovitve enakega dostopa in izbiranja storitev tako v domačem okolju kot v institucionalnem varstvu je bila realizacija programa Strategije za varstvo starejših v MOK za obdobje 2020-2024 v letu 2021, sledeča:

a. skrbeli in spodbujali razvoj neinstitucionalnih oblik socialnega varstva

1. Cilj, (do)plačevanja institucionalnega varstva vsem, ki jim je v skladu s predpisi to pripadalo (redna letna naloga), je bil dosežen.

Pri tem je bilo za:

- socialno varstvo starih namenjenih 503.000,00 € (v povprečju na mesec za 79 upravičencev v 29ih zavodih in treh stanovanjskih skupinah),
- socialno varstvo invalidov namenjenih 586.000,00 € (v povprečju na mesec za 57 upravičencev v 12ih zavodih),

Storitev se je (do)plačevala vsem, ki jim je v skladu s predpisi pripadala.

2. Cilj, (do)plačevanje institucionalnega varstva v nadomestnih oblikah, to je stanovanjskih skupinah in bivalnih skupnostih vsem, ki jim je v skladu s predpisi to pripadalo (redna letna naloga), je bil dosežen.

Sredstva so bila v višini 11.875,52 € namenjena v povprečju na mesec za štiri upravičence v treh stanovanjskih skupinah.

Storitev seje (do)plačevala vsem, ki jim je v skladu s predpisi pripadala.

3. Cilj, povečati storitev pomoč družini na domu z večjim številom zaposlenih socialnih oskrbovalk, s ciljem 40 zaposlenih v petih letih in s tem nudenje pomoči na domu cca 240. uporabnikom (redna letna naloga), ni bil dosežen.

Planirali smo, da bo storitev pomoč družini na domu v letu 2021 nudilo v povprečju na mesec 32,5 oskrbovalk, bilo pa jih je le 26,5, to je 6 manj od planiranih. Navedeno je pomenilo, da pomoč družini na domu ni bila nudena vsem pomoči potrebnim. Razlog je bil v pomanjkanju ustreznega kadra na trgu, stalne objave po prostih delovnih mestih so bile namreč neuspešne (kljub večjemu številu brezposelnih oseb na Zavodu za zaposlovanje RS in kljub osebam, ki se izobražujejo za pridobitev izobrazbe socialni oskrbovalec na domu). Glavni razlog za pomanjkanje kadra je bil v razlikah plačnega sistema, saj je imel osebni asistent, ki je opravljal podobna dela z bolj ugodnim delovnim časom kot oskrbovalka, za 3 razrede višjo plačo.

Nastalo situacijo smo v MOK skupaj z Domom upokojujencev reševali tudi z Zavodom za zaposlovanje. Nadalje smo v MOK Združenju mestnih občin Slovenije in pristojnemu ministrstvu predlagali povišanje plač za socialne oskrbovalke, do česar je konec leta 2021 tudi prišlo. S tem računamo, da bo čez leto dni počasi ponovno prišlo do večjega zanimanja za ta poklic.

Domu upokojujencev Kranj smo za lažje delo v letu 2021 razširili vozni park z dvema novima električnima voziloma. V letu 2021 smo za službo pomoč družini na domu zagotovili 609.380€.

4. Cilj, e-oskrbe in spodbujanje koriščenja te storitve (redna letna naloga), je bil dosežen.

Trenutno MOK doplačuje storitev v višini 5€ za 8 upravičencev, kar je dva več kot v začetku leta. Med letom smo usklajevali tudi predlog, da bi MOK povišala znesek doplačila storitve na 10€, vendar se za to nismo odločili. Pripravljali se je namreč Zakon o dolgotrajni oskrbi, ki je bil konec leta tudi sprejet in zajema tudi storitev e- oskrbe. Za ta namen smo zagotovili 385€.

5. Cilj, plačilo družinskega pomočnika (redna letna naloga), vsem, ki jim je v skladu s predpisi to pripadalo (redna letna naloga) je bil dosežen.

Se je izvajalo, nalogo je že v letu 2021 prevzela država, občine pa smo storitev v letu 2021 še plačevale, sredstva za leto 2021 bomo občine leta 2022 dobila povrnjena s strani pristojnega ministrstva. Opažen je bil upad družinskih pomočnikov, v letu 2021 je bilo družinskih pomočnikov v povprečju 8,5 na mesec. Za ta namen smo zagotovili 73.200€.

6. Cilj, razvoj medgeneracijskega centra (redna letna naloga), je bil dosežen.

MOK letno zagotavlja potrebna sredstva za izvedbo programa, in sicer v letu 2021 v višini cca 61.400 €. Ljudski univerzi Kranj je bilo z namenom uresničevanja temeljne ideje medgeneracijskega sodelovanja v okviru plač v letu 2021 za zaposlene v Medgeneracijskem centru Kranj zagotovljenih dobrih 37.500 EUR. Gre za medgeneracijske povezave med vsemi tremi generacijami (otroci in mladi, srednja generacija in starejši). Za sofinanciranje letnega programa vseživljenjskega učenja pa je bilo v letu 2021 namenjenih 9.000 € in za sofinanciranje letnega programa medgeneracijskega sodelovanja 7.200 €.

Vključenih je bilo 967 enkratnih uporabnikov, ki so opravili 5.396 obiskov aktivnosti. Izvedenih je bilo 1687 ur različnih aktivnosti.

7. Cilj, vzpostavitev medgeneracijskega centra v prizidku Doma KS Kokrica, ni bil dosežen.

Potekajo usklajevalne aktivnosti glede lastnine in prenosa na MOK, stavba je namreč pod Kmetijsko zadruzo Naklo in ko bo urejeno, se predvideva, da bi se v teh prostorih vzpostavil medgeneracijski center kot enota Medgeneracijskega centra Ljudske univerze Kranj. Ljudska univerza Kranj se je tudi že prijavila s projektom Naš sadovnjak na 4. javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja Lokalno akcijsko skupino Gorenjska košarica za programsko obdobje 2014-2020, za ta namen imajo na Kokrici tudi parcelo.

8. Cilj, sofinanciranje nevladnih organizacij in spodbujanje njihovega razvoja (redna letna naloga), je bil delno dosežen.

Se izvaja, MOK je v letu 2021 zagotovila 5.000€ dodatnih sredstev za namene prijave za področje starejših, skupaj 122.000€. Ker pa dodatnih prijav s področja starejših na razpis ni bilo, sredstva pa so bila na razpolago, je bil cilj le delno dosežen.

9. Cilj, ohranitve javnih del vsaj v obsegu leta 2019 (redna letna naloga), je bil dosežen.

Cilju ohranitve javnih del vsaj v obsegu leta 2019 (redna letna naloga) smo sledili skladno z letnimi javnimi povabili Zavoda RS za zaposlovanje in finančnimi možnostmi tako države kot občine. Javna dela so dobro potekala. Za potrebe Covida-19 (program Pomoč pri omilitvi posledic epidemije Covid 19) sta se v letu 2021 izvajala dva programa javnih del z vključenimi desetimi udeleženci, in sicer: šestimi v Domu upokoencev Kranj in štirimi v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka. Pri obeh izvajalcih pa sta potekala tudi programa Družabništvo in spremljanje, z dvema vključenima osebamama pri vsakem, torej je bilo skupno v letu 2021 vključenih 14 udeležencev javnih del, to je brezposelnih občanov Mestne občine Kranj. Za ta namen je Mestna občina Kranj zagotovila 41.437,20 evrov.

10. Cilj, da bo župan najkasneje do 30. 9. 2020 ustanovil Komisijo za varstvo starejših v MO Kranj, je bil dosežen.

Župan je dne 30. 9. 2020 s sklepom ustanovil Komisijo za varstvo starejših v MOK. Dne 7. 5.2021 je Župan s sklepom imenoval novo Komisijo za varstvo starejših v MOK.

Ena izmed nalog Komisije je tudi priprava analize potreb za razvoj na področju starejših in razpravljanje o statističnih podatkih naraščajoče družbe na področju starejših v MOK ter oblikovanje mnenj in predlogov v zvezi s statističnimi ugotovitvami. Predvideva se, da bosta MOK in Dom upokoencev skupaj naročila pripravo analiza v začetku leta 2024, kar bo podlaga za pripravo nove Strategije varstva starejših. Poleg tega je v MOK v pripravi Demografska študija.

11. Cilj, vzpostavitev počitniškega varstva otrok v domu upokoencev je predviden sicer najkasneje v letu 2024, se je pa začel že delno izvajati.

Dom upokoencev Kranj je v letu 2021 počitniško varstvo vzpostavil za otroke zaposlenih. Zaradi epidemioloških razlogov so se zadeve upočasnile. Vzpostavili so tudi aktivnosti z Ljudsko univerzo Kranj. V okviru Ljudske univerze Kranj se je v medgeneracijskem centru brezplačnih počitniških aktivnosti v projektu Večgeneracijski center Gorenjske udeležilo 60 različnih otrok v starosti od 6 do 12 let. Brezplačne počitniške aktivnosti so se izvajale 8 tednov, na dan jih je obiskalo povprečno 15 otrok. V okviru Ljudske univerze Kranj je potekalo tudi sofinanciranje počitniških aktivnosti na treh lokacijah.

Ljudska univerza Kranj je na počitniških aktivnostih za otroke zabeležila 125 obiskov, ki jih je opravilo 83 različnih otrok v starosti od 6 do 12 let. Na Ljudski univerzi Kranj so izvajali počitniške aktivnosti vse štiri termine s skupno 43 obiskov, na OŠ Predoslje in OŠ Orehek so se zaradi premalo prijav v določenih terminih počitniške aktivnosti izvajale v po treh terminih. Na OŠ Predoslje so zabeležili 47 obiskov na OŠ Orehek pa 35 obiskov. 30 otrok se je udeležilo počitniških aktivnosti 2020 v dveh terminih, 4 otroci so se udeležili počitniških aktivnosti 2020 v treh terminih, 1 otrok se je udeležil počitniških aktivnosti 2020 v štirih terminih. Največ otrok je prišlo iz OŠ Predoslje (35) in OŠ Stražišče (27) in OŠ Franceta Prešerna Kranj (18).

12. Cilj, tedenskega medgeneracijskega vključevanja osnovnih šol v delovanje Doma upokoencev Kranj, je bil delno dosežen.

Dom upokoencev Kranj je sodeloval z dijaki Gimnazije Kranj, učenci osnovnih šol se zaradi epidemioloških razmer v dom niso vključevali.

13. Cilj, spodbujanja za vzpostavitev razvoja prostoferja, je bil dosežen.

Prostofer za starejše in invalidne osebe je v MOK zaživel v sredini meseca septembra 2021 in je zagotavljal brezplačen prevoz starejšim in invalidom s pomočjo devetih voznikov prostovoljcev. Prevozi so namenjeni občanom in občankam MOK nad 65 let, mlajšim upokojencem in invalidom, ki ne vozijo sami, imajo slabše povezave z javnim prevozom, so prejemniki socialne pomoči, varstvenega dodatka, imajo nizke pokojnine in nimajo sorodnikov, ki bi jim nudili prevoz. Do decembra 2021 je bil opravljen 101 prevoz, največ do ZD Kranj, Splošne bolnišnice Jesenice in Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

14. Cilj, spodbujanja neformalnih oblik sosedskih pomoči in stanovanjskih skupnosti za starejše z upoštevanjem primerov dobrih praks in spodbujanjem neformalne solidarnostne pomoči za starejše, je bil dosežen.

O neformalni oskrbi govorimo, kadar jo izvajajo družina, bližnji sorodniki, prijatelji ali sosedje; oskrbovalci niso profesionalci oziroma niso usposobljeni za izvajanje oskrbe ali pa so pridobili določene veščine na usmerjenih tečajih; za svoje delo niso plačani; izvajajo različne aktivnosti (tudi tiste, ki jih izvajajo poklicni izvajalci) vključno s čustveno podporo in nimajo omejenega časa oskrbe in običajno niso deležni pravic socialnega varstva.

RKS OZ KRANJ je izvedel en tečaj laične nege bolnika, potekali sta dve izobraževanji, s trajanjem programa 10 ur, izvajal ga je licencirani predavatelj Prve pomoči. Ljudska univerza Kranj je razvila tak projekt pilotno in ima vsa gradiva na voljo. Medgeneracijsko društvo z roko v roki je izvajalo individualno družabništvo s prostovoljci pri starejših občanih.

Prostovoljke in prostovoljci Krajevnih organizacij RKS OZ Kranj so obiskali pomoči potrebne starejše prebivalce krajevnih skupnosti. Z obiski so zaznali njihove potrebe po pomoči, stiske in druge želje, ki so jih v nadaljevanju v večini primerov tudi uspešno rešili. V večini primerov je RKS OZ Kranj prva inštitucija, ki detektira kdo so pomoči potrebne osebe, kaj je potrebno urediti zanje oz. kje imajo konkretni starejši prebivalci težave oz. zadrege. Situacije smo reševali s pogovori, prevozi, humanitarnimi pomočmi itd.

Prav tako RKS OZ Kranj obiskal varovance domov starejših občanov, jim je pripravil kulturno umetniški program, srečanje oz. medgeneracijsko druženje z mladimi, kjer so skupaj ustvarili različne izdelke, hkrati se jih je tudi obdarilo.

Pomemben je tudi projekt ZDUS: Starejši za boljšo kakovost življenja doma. Osem prostovoljk opravlja to delo. Anketira se starejše osebe nad 69 let, v letu 2021 le štiri nove. Ugotovili so, da jih je veliko pokojnih, preseljenih ali v domovih (čez 300 oseb). Opravili so, preko 500 obiskov zaradi druženja in osamljenosti. Društvo upokojencev Kranj in njihove prostovoljke v okviru te dejavnosti so dostavili tudi pakete Rdečega križa, ki jim jih dostavi RKS OZ Kranj, po seznamu pomoči potrebnim, teh je bilo deset.

Za ta namen so se v letu 2021 povezali Ljudska univerza Kranj, Dom upokojencev Kranj in RKS OZ Kranj.

15. Cilj, izvedbe letnih izobraževanj s področja demence, je bil dosežen.

Ljudska univerza Kranj je izvajala 6 do 8-urna izobraževanja za razširitev delovanja demenci prijaznih točk in za tiste, ki se z osebami z demenco pogosto srečujejo predvsem v okviru javnih služb. V letu 2021 je bilo izvedenih 5 individualnih svetovanj za večinoma mlajše upokojence, ki skrbijo za svoje starše ali zakonce. V sodelovanju z Društvom upokojencev Stražišče in Žabnica je bilo izvedenih 18 ur delavnic umovadbe. V sodelovanju z Gorenjskimi lekarnami in Domom upokojencev Kranj je bilo izvedeno predavanje Kako živeti z demenco, eno predavanje pa je bilo izvedeno samo za koordinatorje Demenci prijaznih točk.

V sodelovanju z Domom upokojencev Kranj je bil organiziran Sprehod za spomin, ki se ga je udeležilo 46 udeležencev. Skupno je bilo v Demenci prijazno točko v letu 2021 vključenih 170 oseb.

16. Cilj, izvedbe dejavnosti, ki omogočajo aktivnost in ustvarjalnost v vseh življenjskih obdobjih, skrb za zdravje in medgeneracijsko sodelovanje ter solidarnost je sicer zastavljen, da se realizira najkasneje v letu 2024, je pa potekal že v letu 2021.

Ljudska univerza Kranj je izvajala in razvijala aktivnosti medgeneracijskega centra namenjene starejšim. Uspešno je v živo izvedla Konferenco KR ZA starejše, z namenom čim dlje časa ohranjati aktivne starejše občanke in občane ter njihovo zdravo staranje oz. kakovostno življenje v MOK. Ob upoštevanju vseh ukrepov za preprečevanje širjenja okužb z novim koronavirusom se je konference udeležilo 38 starejših, pester program je posredoval zanimive in uporabne informacije za ohranjanje vzdržljivosti za polno življenje v spremenjenih razmerah za izboljšanje kakovosti življenja, ki so jih posredovali Pater dr. Karel Gržan, Anja Kokalj Palandačič, dr. med., spec. psih., dr. Tatjana Dolenc Veličković in dr. Milivoj Veličković Perat ter strokovni delavci Ljudske univerze Kranj.

17. Cilj, izvedbe usposabljanj za prostovoljce letno in organiziranje prostovoljstva in spremljanje prostovoljstva v MOK, je zastavljen za leto 2022.

Organizacije in njihovi izvajalci se srečujejo s problematiko pomanjkanja in boljšega organiziranja prostovoljcev. V MOK želimo bolj kakovostno organizirati proces prostovoljskega dela v lokalnih prostovoljskih organizacijah tudi na področju starejših ter podati večjo strukturno podporo prostovoljskemu delu v našem lokalnem okolju. V MOK bomo v letu 2022 tudi pripravili srečanje prostovoljcev in spremljanje prostovoljcev. Zakon o prostovoljstvu zaenkrat občinam ne omogoča, da s

prostovoljci podpisujemo dogovore, zato planiramo sodelovanje z Ljudsko univerzo Kranj. Na portalu Slovenske Filantropije prostovoljstvo.org so registrirani prostovoljci iz vse Slovenije in so tedensko obveščeni o prostovoljskih priložnostih v njihovem kraju. Konec prihodnjega leta bodo omogočili občinam, da na svojih spletnih straneh objavijo posredovalnico, ki bo prikazovala kraje in priložnosti, ki so aktualni samo za nas. To nam bo npr. omogočalo, da se v Kranju objavi prostovoljsko delo (ena izmed prostovoljskih organizacij), vsi prostovoljci bodo o tem obveščeni na mail, priložnost bi bila vidna tudi na občinski strani.

18. Cilj, podpore razvoju novih oblik Centrov za starejše je v izvajanju.

Zastavljeni cilj zajema področje in partnersko sodelovanje celotne regije. V okviru Regionalnega razvojnega programa Gorenjske 2021-2027 je bil pripravljen in oddan projektni predlog: »Mreža Centrov za starejše – celostne trajnostne rešitve za zagotavljanje kvalitete življenja starejših«, ki ga je pripravil CTRP Kranj. V projektno partnerstvo so vključeni domovi upokojencev, občine, kmetije, podjetja, BSC Kranj, društva upokojencev, CSD, NVO na območju celotne Gorenjske. Ocenjena vrednost celotnega projekta znaša 5.400.000 EUR. V primeru potrditve, se bo projekt prednostno izvajal na območju MOK. Glede na navedeno na javni razpis za sofinanciranje nevladnih organizacij na področju socialnega varstva za leto 2021 projekt ni bil prijavljen. MOK pa je na razpisu za ta namen zagotovila več sredstev.

19. Cilj sodelovanje in podpora MOK pri ustanavljanju stanovanjskih zadrug.

Na MOK pobude za pomoč pri ustanovitvi stanovanjske zadruge v letu 2021 nismo prejeli.

Vloga MOK pri ustanavljanju stanovanjske zadruge je sledeča:

- občina upravlja s prostorom na lokalni ravni in je tudi lastnica nekaterih zemljišč, ki so lahko potencialne parcele za graditev združnega objekta,
- podeli lahko stavbno pravico na zemljišču v občinski lasti in s tem ostane lastnica zemljišča in ohrani nadzor nad prostorom,
- k projektu lahko prispeva tudi finančno skozi občinski stanovanjski sklad ali kakšnimi subvencijami,
- ponudi lahko administrativno podporo pri pridobivanju potrebnih dovoljenj,
- pomaga pri promociji projekta v skupnosti.

20. Cilj, sodelovanja in podpore MOK pri ustanavljanju demenci prijaznih točk, je bil dosežen.

Obstoječim demenci prijaznim točkam: Ljudska univerza Kranj, Gorenjske lekarne (Uprava, Lekarna Stražišče, Lekarna Planina, Lekarna Planina II, Lekarna Primskovo), Dom upokojencev Kranj, Nacionalni inštitut za javno zdravje, sta se v letu 2021 priključili MOK in Center za socialno delo Gorenjska.

21. Cilj, spodbujanja izobraževanj za neformalne oskrbovalce za skrb za starejše na domu, je zajet in opisan v točki 14.

22. Cilj, sodelovanje in podpora MOK pri vzpostavitvi projektov Soseska za seniorje in Vas za dementne, je bil dosežen.

Trenutno se urejajo prostorski dokumenti. V postopku SD OPN – 4 je bila namreč podana pobuda za zagotovitev zemljišča za izvajanje socialno varstvenih in zdravstvenih storitev za starejše, to je institucionalno varstvo za starejše, skrb za osebe z demenco. Pobuda je v SD OPN-4 uvrščena kot načrtovana ureditev. V postopku sprememb in dopolnitev OPN MOK – št. 4 so bila pridobljena prva mnenja nosilcev urejanja prostora, kjer so za nekatere pobude zahtevane dopolnitve. Za omenjeno načrtovano ureditev je Ministrstvo za okolje in prostor zahtevalo dodatne utemeljitve. V Uradu za družbene dejavnosti smo tako podali pozitivno mnenje, da take storitve potrebujemo.

23. Cilj pomoč pri zagotovitvi dvigal v večstanovanjskih stavbah, ki dvigal nimajo ni bil dosežen.

Spremlja se razpise za EU sredstva, ki jih v letu 2021 ni bilo.

24. Cilj oblikovanja stanovanjske politike, ki bo predvidevala različne oblike stanovanj za starejše (npr. stanovanjske skupnosti za starejše,...) je bil delno dosežen.

Sprejet je bil Stanovanjski program MOK za obdobje od 2021 do 2026, kjer so vključili tudi stanovanjsko problematiko starejših. Predviden je letni odkup stanovanj (od starejše/ga občanke, občana MOK odkupi in plačuje doživljenjsko rento), starejši pa lahko tudi sodelujejo na Javnih razpisih za dodelitev občinskih neprofitnih stanovanj v najem in se jim stanovanje lahko dodeli v skladu z dokončno prednostno listo za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem.

MOK načrtuje gradnjo »Severna vrata« z mehanizmom javno-zasebnega partnerstva. V načrtu je izgradnja poslovno-stanovanjskega kompleksa, ki bo namenjen zdravstveno-storitveni dejavnosti (za potrebe zavodov Osnovno zdravstvo Gorenjske in Gorenjske lekarne) ter v delu stanovanj, zavedeno tudi za oskrbovana stanovanja. Gre pa lahko za navadno stanovanje, kjer je tudi možnost namestitve gumba za klic na pomoč.

MOK bo ustanovila občinski stanovanjski sklad MOK, kjer se bo lahko v skladu z zadnjo spremembo Stanovanjskega zakona zadolževalo do 50 odstotkov. Sprememba Stanovanjskega zakona predvideva, da bi dodatna sredstva za gradnjo stanovanj zagotovili z višjim dovoljenim zadolževanjem Stanovanjskega sklada RS (SSRS) in občinskih javnih stanovanjskih skladov. Možna je zadolžitev do 50 odstotkov svojega izkazanega namenskega premoženja, in sicer 10 odstotkov po Zakonu o javnih skladih in dodatnih 40 odstotkov v skladu s Stanovanjskim zakonom. Občinski skladi naj bi se po novem lahko pri SSRS zadolžili v višini do 40 odstotkov svojega namenskega premoženja. Torej za MOK, cca do 20 milijonov €. Poleg tega bomo z vzpostavitvijo javne najemne službe, ki je uvedena z zadnjo spremembo Stanovanjskega zakona lahko dobili več novih, najemnih javnih stanovanj, ki bodo primerni tudi za starejše in invalide.

25. Cilj, nadaljevanja izvajanja programov za starejše v Mestni knjižnici Kranj (MKK) in zagotovitev še večje dostave knjig na dom starejših, je bil dosežen.

V okviru zdravstvenega kotička se je sodelovalo z različnimi inštitucijami in društvi, ki v knjižnici izvajajo tematska predavanja in delavnice. Program predavanj ni bil v zaporednem sklopu, vsekakor pa smo imeli rezervirane termine enkrat mesečno ob torkih. Junija 2021 je MKK postala Demenci prijazna točka. Ob praznovanju 10. letnice knjižnice v Globusu smo obiskali Dom upokoencev Kranj. Pogovarjali smo se o knjižnici in branju in stanovalce obdarili s priložnostnimi darili. V Zdravstvenem kotičku smo imeli na voljo informativna gradiva s področja zdravja. Organizirali smo bralna srečanja za starejše, ki so potekala vse leto v različnih terminih, trenutno jih deluje 13. Za udeležence, ki niso mogli priti v knjižnico smo organizirali srečanja v njihovi inštituciji (Dom upokoencev Kranj, Dom starejših občanov Naklo in Preddvor, Oskrbovana stanovanja DU Kranj).

Organizirali smo tudi razne delavnice in družabne igre, ki so potekale enkrat tedensko ali na 14 dni: (Krasilnica - delavnica ročnih spretnosti, družabne igre: Go in šah, Razgibajmo možgane s Scrabblom). V Očem prijaznem kotičku smo imeli izpostavljeno gradivo, ki je bilo med drugim namenjeno tudi starejšim uporabnikom storitev: zvočne knjige, gradivo s povečanim tiskom, gradivo s prilagodljivo vsebino – Lahko branje, prostor je opremljen z elektronskimi lupami. MKK ima svojo premično zbirko tudi v Domu upokoencev Kranj, kjer je stanovalcem na razpolago zanje primerno gradivo.

Dostava gradiva na dom je bila namenjena članom knjižnice, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja niso mogli prihajati v knjižnico. Dostavo se je izvajala enkrat tedensko oziroma po dogovoru. Izvajali smo tudi osnovna računalniška usposabljanja v katera so se vključevalo večinoma starejši udeleženci.

Spletna stran knjižnice je bila stičišče za različne vsebine, ki so bile namenjene tudi starejšim. Lahko so se včlanili v knjižnico na daljavo, si ogledali prireditve za nazaj ali v živo na YouTube kanalu knjižnice in si izposojali e-časopise, e-knjige, avdio-knjige in slovenske filme v bazi BSF.

26. Cilj, pritisk na državo za sredstva in urejanje razmer, je bil dosežen.

V MOK smo skozi celotno leto 2021 pritiskali na pristojno ministrstvo zaradi potreb po novih domskih kapacitetah. Konec leta 2021 smo začeli usklajevati Sporazum, med MOK, DUK in MDDSZ, o izgradnji infrastrukture za institucionalno varstvo starejših/namestitvenih zmogljivosti za institucionalno varstvo starejših na območju Mestne občine Kranj, in sicer kot javnega doma za starejše na Zlatem polju.

Zaradi kroničnega pomanjkanja socialnih oskrbovalk smo v MOK Združenju mestnih občin Slovenije in pristojnemu ministrstvu predlagali tudi povišanje plač za socialne oskrbovalke, do česar je konec leta 2021 tudi prišlo.

27. Cilj, razvoj mreže (občin osrednje Gorenjske) za medsebojno sodelovanje, povezovanje, izmenjavo dobrih praks in iskanje skupnih, trajnostnih rešitev za zagotavljanje kvalitete življenja starejših zunaj klasičnih oz. institucionalnih oblik, ni bil dosežen.

Mreža za področje starejših se ni vzpostavljala. Občine Gorenjske so že povezane v okviru BSC - Regionalne razvojne agencije Gorenjske, d.o.o.

28. Razno:

Mestna občina Kranj je dne 19. 10. 2021 organizirala Sejem dolgožive družbe, v okviru katerega je potekala okrogla miza s strokovnimi predavatelji, odprla pa se je tudi Demenci prijazna točka. Okroglo mizo je povezovala Nadja Gantar, direktorica Doma upokojencev Kranj. Na okrogli mizi so sodelovali naslednji strokovnjaki Mitja Logar, dr. med., spec. psih., direktor Psihiatrične bolnišnice Begunje, s prispevkom Duševno zdravje starejših ob epidemiji covid 19; izr. prof. dr. Jana Mali, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo, Vodja Katedre za dolgotrajno oskrbo, s prispevkom Zdravo medgeneracijsko sodelovanje krepí duševno zdravje vseh generacij, tudi starejših; prim. Alenka Hafner, dr. med., spec.soc. medicine in javnega zdravja, NIJZ, predstojnica OE Kranj, s prispevkom Duševno zdravje starejših na Gorenjskem od podatkov do programov; Maruša Pfajfar Rifl, univ.dipl.psih., Zdravstveni dom Kranj, s prispevkom Duševno zdravje starejših v luči preventive; Nina Pohar, univ.dipl.soc.del., koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Gorenjska, s prispevkom Predstavitev izzivov koordinacije za obravnavo v skupnosti v času epidemije. Okrogle mize se je udeležilo skupaj z mediji cca 50 udeležencev. je potekal dva dni, in sicer v torek 19. 10. 2021 in sredo 20. 10. 2021 med 10. in 13. uro na Slovenskem trgu.

Mestna občina Kranj je dne 19. 10. 2021 in dne 20. 10. 2021 organizirala tudi Dan odprtih vrat na temo »Duševno zdravje starejših«, v okviru katerega so se na stojnicah predstavljali: Center za krepitev zdravja (predstavili so svojo dejavnost, tehnike sproščanja in spanja ter spopadanje s stresom); Ljudska univerza Kranj (predstavili so programe in aktivnosti, ki doprinešajo duševnemu zdravju starejših: umovadba (vaje na papirju in gibalne vaje za krepitev ravnotežja, spomina in koncentracije), kolo sreče z vprašanji, sestavljanje lesene kocke, predstavitev mobilne Demenci prijazne točke); Center za psihološko svetovanje Posvet (predstavili so način naročanja, potek samega svetovanja, kje svetovalnica v Kranju je ter odgovarjali na morebitna vprašanja); Dom upokojencev Kranj (predstavili so dodatne storitve - dnevno varstvo starejših, začasno varstvo starejših, razvoz kosil ter pomoč na domu. Imeli so tudi igro spomina); Zavod RS za varstvo narave (predstavili so tujerodne invazivne rastline z nabranimi primerki); Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, enota Kranj (predstavili so pisarno za informiranje in svetovanje ter programe, ki jih izvajajo); Šent, Slovensko združenje za duševno zdravje, Dnevni center Šent Kranj (predstavili so program in delovanje Združenja Šent ter predstavitev Enote Šent'K v Kranju. Razstavili so tudi svoje izdelke); Center za socialno delo Gorenjska (predstavili in informirali glede varstvenega dodatka, varstva starejših, duševnega zdravja, skrbništva, družinskega pomočnika, osebne asistencije in preprečevanje nasilja med starejšimi); Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Kranj (predstavitev in gradiva na temo duševnega in telesnega zdravja za starejše, ki zajemajo presejalne programe (SVIT; DORA), gradiva združenja Spomincica, projekt SOPA, mreže psiholoških svetovalnic MOČ ter gradiva WHO na temo preprečevanja depresije); Mestna knjižnica Kranj (predstavitev programov, ki jih na temo duševnega zdravja izvajajo v knjižnici (zdravstveni kotiček, demenci prijazna točka, bralna srečanja za starejše); Zavod RS za varstvo narave (predstavili so tujerodne invazivne rastline z nabranimi primerki).

Na stojnicah se je ponudila tudi brošura Društva upokojencev Kranj, ki vsebuje informacije in program društva za leto 2021. Predstavil se je tudi Prostofer, ki v Mestni občini Kranj zagotavlja brezplačen prevoz starejšim in invalidom s pomočjo voznikov prostovoljcev do zdravstvenih in javnih ustanov. Na stojnicah so se starejši seznanili z viri pomoči v občini ter prostočasnimi aktivnostmi, ki jih ponujajo organizacije, ki so se predstavljale na stojnicah. Nekaj starejših smo povprašali, ali jim je bilo zanimivo oz. ali so dobili kakšne nove informacije. Kar nekaj jih je odgovorilo, da so dobili nekaj novih, koristnih informacij predvsem jim je bilo zanimivo psihološko svetovanje tako zase, kot tudi za njihove znance, ki bi pomoč morda potrebovali. Veliko zanimanja je bilo tudi za programe, ki jih izvaja Ljudska univerza Kranj, ravno tako je bila dobrodošla predstavitev Centra za socialno delo Gorenjska. Na dogodku se je zaznalo, da je tema »duševno zdravje« še vedno tabu. Kar nekaj starejših je namreč ob omembi teme dogodka odvrnilo, da so zdravi in si stojnic niso želeli ogledati.

Stojnice si je prvi dan ogledalo cca. 40 – 50 starejših, drugi dan pa cca. 30 – 40 starejših.

b. skrbeli in spodbujali razvoj institucionalnih oblik

1. Cilj, izgradnja novega doma upokojencev oziroma zagotovitev novih javnih domskih kapacitet (najkasneje začetek v letu 2024), je v izvajanju.

Trenutno se pridobiva potrebno dokumentacijo, in sicer je bila z razpisom projektnega natečaja izbrana arhitekturno, krajinsko-arhitekturno, konstrukcijsko, prometno in urbanistično zasnova za gradnjo novega doma; MOK je izbrala projektanta za izdelavo celotne projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja. Strošek MOK za ta namen je v letu 2021 znašal 189.354 €.

Konec leta 2021 smo začeli usklajevati tudi sporazum, med MOK, DUK in MDDSZ, o izgradnji infrastrukture za institucionalno varstvo starejših/namestitvenih zmogljivosti za institucionalno varstvo starejših na območju Mestne občine Kranj, in sicer kot javnega doma za starejše.

2. Cilj, zagotovitev kapacitet za začasno varstvo (najkasneje začetek v letu 2024), je predviden v novem domu upokojencev.
3. Cilj, vzpostavitve dnevnega centra v novem domu upokojencev (najkasneje začetek v letu 2024), je predviden v novem domu upokojencev.

4. Cilj, zagotovitev dodatnih kapacitet za dnevno varstvo za starejše (do leta 2021), je v izvajanju. Dodatne kapacitete za dnevno varstvo se vzpostavljajo na Planini 1, v bivši trgovini Mercator. V letu 2021 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje in začela se je obnova objekta. Prostori za skupno 30 starostnikov bodo urejeni po predpisanih sodobnih bivalnih standardih, program bo izvajal Dom upokojencev Kranj, tako se bodo vsi uporabniki lahko vključevali tudi v vse organizirane aktivnosti Doma upokojencev Kranj. Za ta namen je MOK uspela pridobiti tudi sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 280.000€, sredstva slovenske udeležbe 70.000 €, strošek MOK v letu 2021 pa je znašal 83.599 €.

5. Cilj, sofinanciranje dograditve in razširitve Doma upokojencev Kranj, je bil dosežen. V MOK smo v letu 2021 sofinancirali prenavo dotrajane skupne kopalnice v prvem nadstropju in prenavo treh sanitarij namenjenih stanovalcem Doma upokojencev Kranj ter sanitarije namenjene invalidom (prenava vodovodnih in odtočnih inštalacij, ogrevalnih ter električnih inštalacij z razsvetljavo, ..), v višini 25.000€. Dom upokojencev Kranj pa je bil uspešen tudi na Javnem razpisu za sofinanciranje vlaganj v infrastrukturo za krepitev odpornosti izvajalcev institucionalnega varstva, upoštevajoč deinstitucionalizacijo, v okviru Operativnega programa evropske kohezijske politike React EU, v višini 983.251€.

6. Cilj, spodbujanje za zagotovitev kriznih namestitvev za starejše, je dosežen. MOK in Center za socialno delo Gorenjske sta se sestali na sestanku in iskali rešitve skupaj s pristojnim ministrstvom. Po navodilih pristojnega ministrstva morajo krizne namestitve za starejše, izvrševati domovi za starejše.

7. Cilj, izvedba projekta kakovostno bivanje starejših (najkasneje v letu 2024), je v izvajanju. Za kakovostno bivanje starejših bo imela večji pomen tudi Soseska za seniorje in Vas za demence. Trenutno se urejajo prostorski dokumenti. V postopku SD OPN – 4 je bila namreč podana pobuda za zagotovitev zemljišča za izvajanje socialno varstvenih in zdravstvenih storitev za starejše, to je institucionalno varstvo za starejše, skrb za osebe z demenco. Pobuda je v SD OPN-4 uvrščena kot načrtovana ureditev.

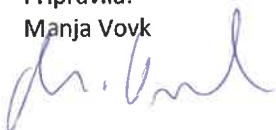
8. Cilj, vzpostavitve bivalnih enot za starejše (do leta 2024). Vzpostavitev bivalnih enot za starejše spada v okvir projekta Bivalne skupnosti za ranljive skupine. Izvajalec projekta Javni stanovanjski sklad MOK, ki bo s prenavo objektov lahko zagotovil bivalne razmere starejšim, ki zaradi nizkih pokojnin ne zmorejo kriti visokih stroškov bivanja. Prednosti bivalnih skupnosti za starejše so v tem, da gre za manjše skupine, v katerih stanovalci v primernem okolju poglobljajo medsebojne odnose. Način bivanja je podoben bivanju doma, v družini ali lokalni skupnosti, kjer je posameznik aktivni član skupnosti. Pomembno je tudi, da stanovalci ostanejo v bližini doma, saj so zato manj osamljeni, samostojno razpolagajo z lastnim načinom bivanja ter imajo manjše stroške osnovnega bivanja in v bližini vso potrebno infrastrukturo. Predvideva se preureditev stanovanjske hiše v bivalne

enote za starejše, ki se jim želi omogočiti boljše življenjske pogoje – tako s finančnega kot tudi z vidika boljše socialne vključenosti, saj je socialna vključenost poleg zagotovljenih prostorov za bivanje izjemno pomembna. Za ta namen bi bilo potrebno pridobiti evropska in državna kohezijska sredstva, investitor pa bi bil Javni stanovanjski sklad MOK.

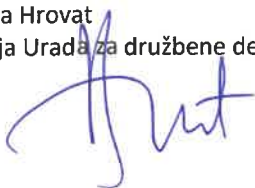
9. Cilj, zagotovitev oskrbovanih stanovanj (do leta 2024), je v izvajanju.

Oskrbovana stanovanja se predvidevajo v novi večstanovanjski soseski Kranjska iskrica, katere gradnja je predvidena v letu 2022 in načrtujejo cca 60 oskrbovanih stanovanj. V nekdanjem samskem domu v Stražišču pa se predvideva še 30 oskrbovanih stanovanj, za katere je vloga za gradbeno dovoljenje že vložena na Upravni enoti Kranj. Ob Koroški cesti na Zlatem polju bo gradilo stanovanja tudi podjetje Dolnov, kjer pa oskrbovana stanovanja zaenkrat niso predvidena, so pa vsa projektirana tako, da bi se jih lahko kadarkoli spremenilo v oskrbovana. Nadalje namerava Domplan na Planini 1 zgraditi novo stanovanjsko stavbo z oskrbovanimi stanovanji, v kateri bo urejenih 34 bivalnih enot s pripadajočimi skupnimi prostori, vendar pa naj bi bila namenjena predvsem osebam s posebnimi potrebami.

Pripravila:
Manja Vovk

Tanja Hrovat
Vodja Urada za družbene dejavnosti

Poslati predsedniku in članom komisije po elektronski pošti

Janez Černe
Predsednik komisije

zanj
Janez Černe
PODŽUPAN